

KESKKONNAAMET

Heiki Ärm
Riigimetsa Majandamise Keskus
heiki.arm@rmk.ee

Teie 04.10.2023 nr 3-1.21/2023/6145

Meie 27.10.2023 nr 7-9/23/20125-2

Riigimaa põllumajanduslikku kasutusse andmine (Kiusumetsa)

Austatud Heiki Ärm

Soovite kooskõlastada ja saada kasutustingimused Orajõe metskond 59¹ kinnistul paikneva rohumaa põllumajanduslikuks kasutamiseks. Kasutusala, pindalaga 8,86 ha, on alates 13.05.2013 aastast maarendi lepinguga antud kasutada põllumajandussaaduste tootmiseks. Maarendi leping lõpeb 31.10.2023 ja senine kasutaja soovib maakasutust jätkata.

Kõnealune ala asub Kiusumetsa hoiualal², mille kaitse-eesmärk on Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi nr 2009/147/EÜ I lisas nimetatud liikide ja I lisas nimetatata rändlinnuliikide elupaikade kaitse. Liigid, kelle elupaika kaitstakse, on: must-toonekurg (*Ciconia nigra*), herilaseviu (*Pernis apivorus*), kanakull (*Accipiter gentilis*), laanepüü (*Bonasa bonasia*), värbkakk (*Glaucidium passerinum*), händkakk (*Strix uralensis*), karvasjalg-kakk (*Aegolius funereus*), hallpea-rähn (*Picus canus*), musträhn (*Dryocopus martius*), valgeselg-kirjurähn (*Dendrocopos leucotos*), laanerähn (*Picoides tridactylus*), väike-kärbsenäpp (*Ficedula parva*). Kiusumetsa hoiuala kuulub Natura 2000 võrgustikku Põhja-Liivimaa linnualana³.

Kavandatud tegevusele seisukoha võtmisel lähtub Keskkonnaamet looduskaitseseaduse (edaspidi LKS) § 32 lõikest 2, mis sätestab, et hoiualal on keelatud nende elupaikade ja kasvukohtade hävitamine ja kahjustamine, mille kaitseks hoiuala moodustati ning kaitstavate liikide oluline häirimine, samuti tegevus, mis seab ohtu elupaikade, kasvukohtade ja kaitstavate liikide soodsa seisundi⁴. Sama on sätestatud ka Natura 2000 alade kohta LKS §-s 70.

Eesti looduse infosüsteemi andmetel on alal registreeritud III kaitsekategooria liikide punaselg-õgija (*Lanius collurio*) ja rukkirääk (*Crec crex*) leiukohad. Mõlemad liigid on seatud Põhja-Liivimaa linnuala kaitse-eesmärgiks.

¹ Katastritunnus 21303:005:0333

² Vabariigi Valitsuse 18.05.2007 määrus nr 154 „Hoiualade kaitse alla võtmine Pärnu maakonnas“

³ Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korraldus nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri“

⁴ LKS § 3 kohaselt loetakse loodusliku elupaiga seisund soodsaks, kui selle looduslik levila ja alad, mida elupaik oma levila piires hõlmab, on muutumatu suurusega või laienemas ja selle pikaajaliseks püsimiseks vajalik eriomane struktuur ja funktsioonid toimivad ning tõenäoliselt toimivad ka progn oosimisulatusse jäävas tulevikus ja elupaigale tüüpiliste liikide seisund on soodus.

Rukkirääk on laialt levinud haudelind, kes on Eesti punase nimestiku järgi ohuvälises seisus ning kes on arvatud looduskaitseaduse alusel vähenevate elupaikade ja väheneva arvukusega liigina III kategooria kaitsealuste liikide hulka. Siiski on rukkiräägu arvukus viimasel kümnendil pidevalt vähenenud, eelkõige Lääne-Euroopas. Seepärast on Eestil kui suhteliselt heas seisus rukkiräägu populatsiooniga alal oluline tähtsus liigi elupaikade säilitamisel. Rukkiräägu arvukuse vähenemise peamiseks põhjuseks on intensiivne põllumajandus (pesapoegade hukkumine kultuurmaadel).

Punaselg-õgija on Eestis üldlevinud harilik haudelind, kes pesitseb pool-avamaastikul: põõsasniitudel ja -soodes, lookadastikes, võsades, raiesmikel, metsaservades, parkides. Liigi arvukus on viimastel aastatel pärast mõningast langusperioodi taas tõusnud. Liiki ohustab väikekiskjate suur arvukus.

Mõlema liigi täpsem leiukoht on Kiusumetsa teest teisele poole jääval püsirohumaa massiivil. Arvestades, et viimase kümne aastaga võrreldes muutuseid maakasutuse osas rendilepingu jätkamisega ei toimu, ei ole eeldada ka ebasoodsaid mõjusid kaitsealustele liikidele.

Eeltoodust tulenevalt puuduvad Keskkonnaametil vastuväited Orajõe metskond 59 kinnistul paikneva rohumaa põllumajanduslikuks kasutamiseks andmisele.

Märgime, et hoiuala piires asuva kinnisasja valdaja peab esitama hoiuala valitsejale teatise biotsiidi ja taimekaitsevahendi kasutamine korral, misjärel saab Keskkonnaamet kaaluda nende kasutamise võimalikkust või seada lisanõudeid nende ohutu kasutamise tagamiseks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Meeli Kesküla
juhtivspetsialist
looduskasutuse osakond

Liis Sinijärv 5306 4783
liis.sinijarv@keskkonnaamet.ee